

2402 - 21 - 019793

Krajowa Administracja
Skarbowa

Izba Administracji
Skarbowej w Katowicach

Znak sprawy:
2401-IWW2.0921.5.2021.21
2401-21-103824
(dokument elektroniczny)

URZĄD SKARBOWY W BĘDZINIE
K/PLT/11/24A
dnia 2021-05-19
UNP..... ZAL.....

Katowice, dnia 19 maja 2021r.

SEE
21.05.2021. HP

Pani Małgorzata Waluda
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Będzinie

SPRAWOZDANIE

Kontrolę przeprowadzono w trybie uproszczonym, o którym mowa w rozdziale 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

Nazwa i adres kontrolowanej jednostki

Urząd Skarbowy w Będzinie, 42-500 Będzin, ul. Józefa Retingera 1,

Kierownik kontrolowanej jednostki

Pani Małgorzata Waluda Naczelnik Urzędu Skarbowego w Będzinie od 1.02.2000 r. do nadal.

Data i numer upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolnych, data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych, wskazanie osób kontrolujących

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach: 9.04.2021 r. - 23.04.2021 r., przez pracowników Izby Administracji Skarbowej w Katowicach:

- starszego eksperta skarbowego
- młodszego eksperta Służby Celno-Skarbowej

na podstawie upoważnienia nr 2401-IWW2.0921.5.2021.4 z dnia 29 marca 2021 r. wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.

Kontrola została zarejestrowana w książce kontroli pod numerem 2/2021, na stronie 15.

Zakres kontroli

Ustalenie zgodności danych wprowadzonych do podsystemu Egapoltax w zakresie zakończenia wytypowanych spraw egzekucyjnych ze stanem faktycznym.

Okres objęty kontrolą: od 1.01.2010 r. do 31.12.2016 r., na podstawie przyjętej próby, z możliwością zasięgnięcia informacji z okresów wcześniejszych lub późniejszych, jeżeli miały wpływ na kontrolowane zagadnienia.

USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

1. Informacje ogólne

Przedmiotowa kontrola została przeprowadzona na polecenie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w oparciu o następujące materiały:

- dokumenty źródłowe pozyskane z jednostki kontrolowanej w zakresie zakończenia spraw egzekucyjnych (dokumenty wytworzone w formie papierowej, dane z podsystemu Egapoltax, wydruki z systemów elektronicznych, korespondencja e-mail),
- akty prawa wewnętrznego obowiązujące w badanym okresie,
- wyjaśnienia składane w związku z kontrolą.

W okresie objętym kontrolą w zakresie czynności pracowników, które zostały poddane sprawdzeniu obowiązywały następujące uregulowania:

- Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (według stanu obowiązującego w okresie objętym kontrolą) dalej jako u.p.e.a.,
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (według stanu obowiązującego w okresie objętym kontrolą) dalej Kpa.,
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2001 r. Nr 137 poz. 1541 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 656 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2367 z późn. zm.).

Ponadto w okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym w Będzinie obowiązywały następujące uregulowania wewnętrzne:

- Zarządzenie nr 1/2015 Naczelnika US w Będzinie z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie ustalenia szczegółowego trybu postępowania egzekucyjnego i majątkowej represji karnej w Urzędzie Skarbowym w Będzinie, uchylone zarządzeniem nr 132/2016 Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z dnia 27 lipca 2016 r.,
- Komunikat nr 24/2016 Naczelnika US w Będzinie z dnia 30 września 2016 r. w sprawie ustalenia szczegółowego trybu postępowania egzekucyjnego i majątkowej represji karnej w Urzędzie Skarbowym w Będzinie.

[dowód: akta kontroli str. 77-109]

Czynności w wytypowanych sprawach egzekucyjnych, które poddano kontroli, zostały przeprowadzone w okresie od 31.03.2010 r. do 27.06.2016 r. przez p. _____ pracownika Działu Egzekucji Administracyjnej Urzędu Skarbowego w Będzinie.

W okresie kontrolowanym bezpośredni nadzór służbowy nad prawidłową realizacją zadań przez pracowników komórki egzekucyjnej w Urzędzie sprawowała p. _____ zajmująca stanowisko kierownika.

[dowód: akta kontroli str. 16]

Do informatycznej obsługi spraw załatwianych w komórce egzekucji administracyjnej w okresie objętym kontrolą były wykorzystywane podsystem Egapoltax oraz Biblioteka Akt.

Pracownik Działu Egzekucji Administracyjnej w okresie objętym kontrolą, zgodnie z przyjętym do wiadomości i stosowania zakresem czynności w ramach realizacji zadań, ponosił odpowiedzialność m.in. za prawidłowy przebieg postępowań egzekucyjnych oraz rzetelność i terminowość wprowadzania zdarzeń do podsystemu Egapoltax.

[dowód: akta kontroli str. 21-39]

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie materiałów i dokumentów wytypowanych spraw egzekucyjnych, zakończonych w latach: 2010, 2013, 2014, 2015 i 2016, wymienionych w tabeli nr 1.

Tabela nr 1 - Wykaz spraw objętych kontrolą.

Lp	Numer sprawy w Egapoltax	Numer tytułu wykonawczego	Zobowiązany/ NIP i nazwa podatnika	Wnioskodawca/ Wierzyciel	Data zakończenia sprawy wg Egapoltax	Sposób zamknięcia sprawy w Egapoltax
1	371541			Izba Celna w Katowicach	30.06.2010	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
2	628076		Brak danych o NIP i PESEL	Izba Celna w Katowicach	27.06.2016	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
3	264367			Naczelnik US w Będzinie	20.08.2010	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
4	324152			Naczelnik US w Sosnowcu	31.03.2010	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
5	518471			Naczelnik US w Będzinie	03.12.2015	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
6	544267			Naczelnik I US w Katowicach	03.12.2015	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
7	552597			Naczelnik US w Będzinie	03.12.2015	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
8	617998			Gmina Wojkowice	03.12.2015	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
9	470890			Urząd Miasta Wojkowice	30.12.2014	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
10	511725			ZUS Sosnowiec	30.12.2014	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
11	565646			Naczelnik US w Będzinie	30.12.2014	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
12	62019			ZUS Sosnowiec	19.12.2013	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
13	99659			ZUS Sosnowiec	27.12.2013	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
14	440616			Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27.12.2013	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
15	452750			ZUS Sosnowiec	28.11.2013	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością
16	512987			ZUS Sosnowiec	28.11.2013	Kod E-15 Przekazanie zgodnie z właściwością

2. Ustalenia szczegółowe

Szczegółowe ustalenia dokonane w trakcie czynności kontrolnych w odniesieniu do poszczególnych spraw zostały zawarte w *Zestawieniu spraw poddanych kontroli*, zawierającym poz. 1-16, zgodnie z wykazem zawartym w powyższej tabeli nr 1.

[dowód: akta kontroli str. 461-466]

1. Sprawa z pozycji 1 zestawienia w dniu 30.06.2010 r. została zamknięta w Egapoltax kodem E15 (*Przekazano zgodnie z właściwością miejscową*). Z przedstawionych dokumentów wynika, że organ egzekucyjny zwrócił tytuły wykonawcze Dyrektorowi Izby Celnej w Katowicach za pismem nr _____ z dnia 30.06.2010 r. W treści pisma nie podano podstawy prawnej przekazania tytułów wykonawczych innemu organowi ograniczając się do wskazania: „*celem podjęcia dalszych czynności*”. Zwrot tytułów wykonawczych skutkował ponownym wystąpieniem Dyrektora Izby Celnej w Katowicach do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Będzinie, z wnioskiem z dnia 17.06.2011 r. o wszczęcie egzekucji z nieruchomości i ponownym zarejestrowaniu sprawy w podsystemie Egapoltax pod nowym numerem 429258, która została zakończona w dniu 15.11.2013 r. umorzeniem postępowania z kodem E2 oznaczającym: *Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie...)* art. 59 § 1 pkt 2.

[dowód: akta kontroli str. 222-226 i 276-347]

Z pisma nr z dnia 30.06.2010 r. wynika, że w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego ustalono brak składników majątkowych dłużnika, do których można by skierować skuteczną egzekucję. W piśmie przekazana została także informacja o ustalonym adresie pobytu zobowiązanego za granicą, podano również, że zobowiązany był użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonej w Będzinie, przy czym wskazano, że hipotekę przedmiotowej nieruchomości obciążały liczne wcześniej dokonane wpisy. Wpisy poszczególnych wierzycieli w dziale IV „Hipoteka” księgi wieczystej nr na stronach 1-110 potwierdzały informacje przekazane w ww. piśmie.

[dowód: akta kontroli str. 222-226 i 110-221]

Przepisy u.p.e.a. obowiązujące według stanu na dzień dokonania zwrotu tytułów wykonawczych do Izby Celnej w Katowicach (t.j. Dz. U. 2005.229.1954 ze zmianami) wskazywały, zgodnie z art. 19 § 1, że z zastrzeżeniem § 2-8, naczelnik urzędu skarbowego był organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania wszystkich środków egzekucyjnych w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, do zabezpieczania takich należności w trybie i na zasadach określonych w dziale IV ustawy. Dyrektor izby celnej zgodnie z § 5 przywołanego artykułu był organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania wszystkich środków egzekucyjnych, z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości. W odniesieniu do właściwości organu, zgodnie z brzmieniem art. 22 § 1 ww. ustawy właściwość miejscowa organu egzekucyjnego w egzekucji z należności pieniężnych z nieruchomości była ustalana według miejsca położenia nieruchomości. Należy dodać, że zgodnie z art. 110 § 3 organ egzekucyjny mógł podjąć czynności egzekucyjne związane z egzekucją z nieruchomości na wniosek wierzyciela. Należy zauważyć, że w sprawie z pozycji 1 po odesłaniu tytułów wykonawczych i zamknięciu sprawy w Egapoltax wierzyciel złożył taki wniosek z dnia 17.06.2011 r., zwracając równocześnie tytuły wykonawcze organowi egzekucyjnemu w Urzędzie Skarbowym w Będzinie.

W wyjaśnieniach złożonych do ww. sprawy opisano ówczesnie obowiązujące przepisy u.p.e.a. i wskazano, że Naczelnik Urzędu Skarbowego w Będzinie był właściwy jedynie do egzekucji z nieruchomości. Z wyjaśnień wynika również, że z uwagi na fakt, że sprawa była wszczęta przez inny organ egzekucyjny (Dyrektora Izby Celnej w Katowicach), nie było wtedy możliwości zastosowania do zamknięcia sprawy kodu E14 - *zwrot z relacją*, dostępnego w Egapoltax i z tej przyczyny zastosowano kod E15.

[dowód: akta kontroli str. 40-41]

Z uwagi na powyższe ustalenia, tryb postępowania organu polegający na zwrocie tytułów wykonawczych Dyrektorowi Izby Celnej w Katowicach, na ówczesnym etapie postępowania z równoczesnym zamknięciem sprawy w Egapoltax kodem E15, należy uznać za uchybienie.

2. W sprawie z pozycji 2 zestawienia, zakończonej w Egapoltax w dniu 27.06.2016 r. stwierdzono, że zwrot tytułów wykonawczych do Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie (doręczenie przesyłki adresatowi w dniu 1.07.2016 r.) został dokonany za pismem, w którym powołano jako podstawę działania art. 110 § 7 u.p.e.a., w związku z brakiem wpłaty zaliczki na pokrycie wydatków związanych z egzekucją z nieruchomości. Do zamknięcia sprawy w Egapoltax został użyty kod E15 (*Przekazano zgodnie z właściwością*).

[dowód: akta kontroli str. 348-349]

W przedmiotowej sprawie Naczelnik Urzędu Skarbowego w Będzinie wydał postanowienie nr z dnia 17 grudnia 2015 r. na podstawie art. 17 oraz art. 110 § 4 u.p.e.a., w którym określił wysokość zaliczki na pokrycie wydatków związanych z egzekucją z nieruchomości, obciążając wierzyciela – Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie. Tym samym wezwał go do uiszczenia określonej kwoty w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia, które zostało odebrane w dniu 23 grudnia 2015 r. W wyżej wymienionym postanowieniu organ

egzekucyjny wskazał również, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu do wpłaty zaliczki, w przypadku braku wskazania innego znanego wierzycielowi majątku zobowiązanego, postępowanie zostanie umorzone z uwagi na bezskuteczność. Jak wynika z dokumentacji przedłożonej w toku kontroli, wierzyciel nie dokonał wpłaty zaliczki i nie wskazał innego majątku zobowiązanego.

[dowód: akta kontroli str. 350-352]

Zgodnie z art. 110 § 7 u.p.e.a. w przypadku niewpłacenia zaliczki, o której mowa w art. 110 § 4, organ egzekucyjny wzywa wierzyciela finansującego do jej wpłacenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, a po bezskutecznym upływie tego terminu nie przystępuje do egzekucji z nieruchomości. Przepis, w ówczesnym brzmieniu, nie precyzował dalszego trybu postępowania organu egzekucyjnego w sytuacji niewpłacenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania do wpłaty zaliczki na pokrycie przewidywanych wydatków związanych z egzekucją administracyjną, ale zaistniała sytuacja oraz brak wskazania przez wierzyciela innego majątku zobowiązanego potwierdzały wystąpienie przesłanek do zakończenia postępowania egzekucyjnego poprzez umorzenie, zgodnie ze stanowiskiem przedstawionym w wyżej wymienionym postanowieniu z dnia 17 grudnia 2015 r. Sprawa została zakończona przekazaniem wierzycielowi tytułów wykonawczych wraz z aktami sprawy za pismem. Dodatkowo, należy zauważyć, że zastosowany sposób zakończenia postępowania, inny niż umorzenie postanowieniem organu egzekucyjnego, uniemożliwił stronom ewentualne skorzystanie z środków odwoławczych. Mając na uwadze powyższe, zastosowany sposób zakończenia przedmiotowej sprawy należy uznać za nieprawidłowy.

3. W sprawach z pozycji zestawienia numer: 4, 5, 8 i 9, w których przekazano tytuły wykonawcze do innego organu, nie udokumentowano w przedłożonych materiałach, występowania przesłanek uzasadniających zmianę właściwości organu. Wymienione powyżej sprawy zostały zamknięte w Egapoltax kodem E15 (*Przekazano zgodnie z właściwością miejscową*). Do spraw z pozycji 4, 5 i 8 przedłożono, wygenerowane w trakcie kontroli dane adresowe podmiotów z bazy SeRCe, potwierdzające ich właściwość spoza Urzędu Skarbowego w Będzinie. Należy zaznaczyć, że we wszystkich przypadkach zmiana właściwości zobowiązanego nastąpiła z datą późniejszą od daty przekazania tytułów wykonawczych innemu organowi.

[dowód: akta kontroli str. 374-387, 403-419]

W sprawie z pozycji 9, tytuły wykonawcze zostały zwrócone do Urzędu Skarbowego w Będzinie, z powodu ponownej zmiany właściwości organu, nowo zarejestrowana sprawa została zamknięta w Egapoltax umorzeniem w dniu 28.12.2018 r.

[dowód: akta kontroli str. 18-20]

Z wyjaśnień w powyższym zakresie wynika, że kopie dokumentów potwierdzające wystąpienie przesłanek do przekazania spraw zgodnie z właściwością miejscową nie zostały zachowane w materiałach przechowywanych w Urzędzie Skarbowym w Będzinie. We wskazanych przypadkach organom egzekucyjnym przekazywane były oryginały dokumentów, w tym relacje poborców skarbowych zawierające informacje uzasadniające przekazanie akt. Poinformowano również, że żaden z organów egzekucyjnych po otrzymaniu akt sprawy nie kwestionował braków w przekazanej dokumentacji. W odniesieniu do sprawy z pozycji 9 zestawienia wskazano, że należy ją rozpatrywać łącznie ze sprawą z pozycji 10, ponieważ dotyczyły one współmałżonków. Dodatkowo, do sprawy z pozycji 9 zestawienia, przekazano relację poborcy i informację z Komisariatu Policji w Wojkowicach, wskazującą, że podatnik nie zamieszkiwał w domu znajdującym się we właściwości Urzędu Skarbowego w Będzinie.

[dowód: akta kontroli str. 18-20]

Powyższe ustalenia skutkują brakiem możliwości jednoznacznego potwierdzenia występowania przesłanek do zmiany właściwości w dniu sporządzenia pisma przekazującego tytuły wykonawcze innemu organowi i zakończenia sprawy kodem E15 w Egapoltax.

4. W 7 sprawach (pozycje w zestawieniu: 5,6,7,8,9,10,11) stwierdzono znaczną rozbieżność pomiędzy datą zamknięcia sprawy w Egapoltax, a datą faktycznego przekazania tytułów wykonawczych do innego organu zgodnie z właściwością miejscową:

- w sprawach z poz. 5, 6, 7 i 8 sprawę zamknięto w Egapoltax w dniu 03.12.2015 r., natomiast tytuły wykonawcze zostały wysłane za pismem przewodnim w dniu 27.01.2016 r.; udokumentowane doręczenie przesyłki do adresata nastąpiło odpowiednio w dniu 5, 9 lub 12.02.2016 r.

[dowód: akta kontroli str. 383-408]

- w sprawach z poz. 9, 10 i 11 sprawę zamknięto w Egapoltax w dniu 30.12.2014 r., natomiast tytuły wykonawcze zostały wysłane za pismem przewodnim w dniu 27.02.2015 r. (poz. 11) lub 16.03.2015 r. (poz. 9 i 10); udokumentowane doręczenie przesyłki do adresata nastąpiło odpowiednio w dniu 3 lub 19.03.2015 r.

[dowód: akta kontroli str. 409-436]

Z dokumentacji udostępnionej do kontroli wynika, że w przypadku spraw z pozycji 6, 7, 10 i 11 dokonano ich zamknięcia w Egapoltax na podstawie dokumentów potwierdzających wystąpienie przesłanek do przekazania innemu organowi zgodnie z właściwością miejscową. W przypadku spraw z pozycji 5, 8 i 9 takich dokumentów nie przedstawiono – zagadnienie szczegółowo zostało opisane w punkcie 3.

Ustalenia kontroli wskazują, że faktyczne przekazanie tytułów wykonawczych do innego organu zgodnie z właściwością miejscową nastąpiło po upływie od 55 do 76 dni po zamknięciu sprawy w Egapoltax. W odniesieniu do opisanego powyżej działania, należy zwrócić uwagę na występujące ryzyko, że w czasie opóźnienia przy przekazaniu tytułów wykonawczych i akt zgodnie z właściwością, mogła nastąpić zmiana stanu sprawy także w zakresie właściwości miejscowej.

Mając na uwadze powyższe, sposób postępowania, dotyczący zamknięcia spraw przed faktycznym przekazaniem akt do innego organu, należy ocenić jako uchybienie w zakresie wprowadzenia danych do systemu, niezgodnych ze stanem faktycznym.

W powyższym zakresie udzielono wyjaśnień, że tytuły wykonawcze każdorazowo zamykane były i przekazywane zgodnie z właściwością miejscową na podstawie dokumentów potwierdzających wystąpienie zasadnych przesłanek do zamknięcia sprawy egzekucyjnej. Poinformowano, że materiał zgromadzony w aktach sprawy w dacie zamknięcia i jego analiza wskazywała jednoznacznie na zasadność przekazania akt egzekucyjnych. W dacie zamknięcia projekty pism zostały przygotowane, a przez znaczne obciążenie pracą inspektora i nieuwagę odłożone i wysłane z opóźnieniem. Wskazano, że na zaistniałą sytuację miało wpływ znaczne spiętrzenie spraw inspektora w komórce egzekucji oraz że były to jednostkowe przypadki.

[dowód: akta kontroli str. 18-20]

5. W sprawach z pozycji 12, 13, 15 i 16 zestawienia tytuły wykonawcze zostały zwrócone wierzycielowi - ZUS O/Sosnowiec, za pismem przewodnim, celem aktualizacji. Zwrotu tytułów wykonawczych dokonano w związku z :
- upływem terminu zawieszenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec zobowiązanych (pisma z dnia odpowiednio 19 i 27.12.2013 r.), w których wierzyciel nie wywiązywał się z obowiązków i nie informował organu egzekucyjnego Urzędu Skarbowego

- w Będzinie o aktualnym stanie dochodzonych należności, bądź też uregulowania przez zobowiązanych zaległości w ramach zawartych układów ratałnych (sprawy z poz. 12 i 13),
- w sprawie z pozycji 15 wyjaśnieniami pozyskanymi w toku prowadzonego postępowania o uregulowaniu zaległości przez zobowiązanego (pismo z dnia 28.11.2013 r.),
- w sprawie z pozycji 16 przedstawieniem przez zobowiązanego zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek, wystawionego przez wierzyciela (pismo z dnia 28.11.2013 r.).

[dowód: akta kontroli str. 437-443 i 455-460]

Wszystkie wymienione powyżej sprawy zostały zamknięte w Egapoltax kodem E15 (*Przekazano zgodnie z właściwością miejscową*). We wszystkich czterech przypadkach sprawa została zamknięta w Egapoltax przed jednoznacznym ustaleniem i udokumentowaniem stanu faktycznego w zakresie wymagalności zobowiązania.

W przypadku spraw z pozycji 12, 16 wierzyciel - ZUS O/Sosnowiec pisemnie potwierdził, że należności objęte przekazanymi tytułami wykonawczymi nie były wymagalne (wpływy odpowiedzi do organu odpowiednio w dniu 26.03.2014 r. i 18.12.2013 r.). Z udzielonych wyjaśnień wynika, że w przypadku spraw z pozycji 13 i 15 nie odnotowano w systemie wpływu do Urzędu Skarbowego w Będzinie odpowiedzi ZUS potwierdzających brak wymagalności należności objętych przesłanymi tytułami wykonawczymi, jak również nie odnotowano w systemie zwrotu tytułów wykonawczych przesłanych wierzycielowi w celu aktualizacji.

[dowód: akta kontroli str. 439, 460 i 18-20]

Odnosząc się do spraw z pozycji 12 i 16, w których jednoznacznie udokumentowano brak wymagalności należności, należy mieć na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a. (w wersji obowiązującej w dniu zamknięcia sprawy w systemie), zgodnie z którymi postępowanie egzekucyjne umarza się jeżeli obowiązek nie jest wymagalny, został umorzony lub wygał z innego powodu albo jeżeli obowiązek nie istniał. Zgodnie z § 3 wymienionego art. u.p.e.a. w przypadkach, o których mowa w § 1 i 2, organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego, chyba że umorzenie postępowania egzekucyjnego następuje na podstawie art. 34 § 4. Zgodnie z treścią Podręcznika Użytkownika do aplikacji EGAPOLTAX (wersja 1.8.0p9), części EGA2.2.1 „Zamknięcie sprawy”, w przypadku braku wymagalności należności właściwym kodem zamknięcia sprawy był E2 *Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie,...)*. Mając na uwadze powyższe, zastosowany sposób zakończenia przedmiotowych spraw należy uznać za nieprawidłowy.

Ustalenia kontroli wskazują, że w sprawach z pozycji 13 i 15, organ nie posiada udokumentowanego stanowiska wierzyciela w zakresie wymagalności należności. Należy zauważyć, że nieodnotowanie w systemie odpowiedzi ZUS jedynie uprawdopodobniło brak wymagalności należności z przekazanych tytułów wykonawczych. Ponadto, z pism skierowanych do ZUS, wynika, że do aktualizacji, przekazano tylko tytuły wykonawcze (bez akt sprawy), co również podważa zasadność zamknięcia spraw w podsystemie jako przekazanie zgodnie z właściwością z zastosowaniem kodu E15, który stosuje się w przypadku, gdy w trakcie trwania postępowania egzekucyjnego następuje zmiana właściwości miejscowej organu egzekucyjnego.

Aktualny stan ww. spraw oraz udzielone wyjaśnienia, nie pozwalają na jednoznaczne stwierdzenie, że należności z przekazanych tytułów wykonawczych były niewymagalne, tym samym działania organu w zakresie prawidłowego zakończenia postępowania i zamknięcia sprawy w Egapoltax, nie mogą zostać uznane za wystarczające.

Zamknięcie ww. spraw na ówczesnym etapie w Egapoltax i obsłużenie ich kodem E15, należy uznać za uchybienie.

W odniesieniu do trybu postępowania przyjętego dla spraw z pozycji 12, 13, 15 i 16 udzielono wyjaśnień, z których wynika, że wyżej wymienione sprawy zostały zwrócone z relacją wierzycielowi, celem potwierdzenia zasadności kontynuowania postępowania egzekucyjnego. Sprawy zostały zakończone kodem E15, ponieważ były wszczęte i nie było możliwości zastosowania dostępnego 8 lat temu w podsystemie Egapoltax kodu E14 - *zwrot z relacją*.

[dowód: akta kontroli str. 18-20]

W odniesieniu do dwóch spraw z pozycji 3 i 14 w wyniku czynności kontrolnych stwierdzono zgodność danych wprowadzonych do podsystemu Egapoltax w zakresie zakończenia sprawy z udokumentowanym stanem faktycznym – bez uwag.

3. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta oraz przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

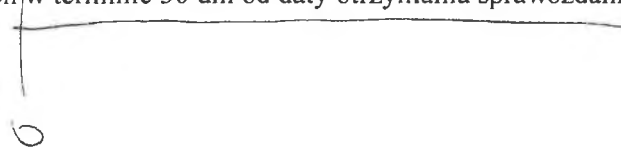
Ustalono, że w 3 przypadkach sposób zakończenia sprawy w podsystemie Egapoltax był niezgodny nie tylko z udokumentowanym stanem faktycznym, ale także z przepisami ustawy dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Dotyczyło to spraw, w których występowały przesłanki do umorzenia postępowania i wydania postanowienia w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego. Zastosowany tryb postępowania skutkował pozbawieniem stron możliwości skorzystania z przysługujących im środków odwoławczych. Stwierdzono także przypadki zamknięcia sprawy w podsystemie Egapoltax za pomocą kodu E15 (*Przekazano zgodnie z właściwością miejscową*), w sytuacjach, w których brak było przesłanek do jego zastosowania. Powyższe skutkowało nierzetelnością danych wprowadzonych do podsystemu Egapoltax w zakresie zakończenia spraw egzekucyjnych. Ponadto stwierdzone w 7 sprawach przekazanie tytułów wykonawczych i akt do innego organu zgodnie z właściwością, po upływie od 55 do 76 dni po zamknięciu sprawy w Egapoltax, mogło skutkować zmianą stanu sprawy, także w zakresie właściwości miejscowej. Mając na uwadze dokonane ustalenia, działalność kontrolowanej komórki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Powyższe wskazuje na zasadność dokonania zmian w trybie postępowania, w tym także zamykania spraw zarejestrowanych w Egapoltax.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień polecam:

1. W toku prowadzenia postępowań egzekucyjnych bezwzględnie przestrzegać przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.), w szczególności w sytuacji występowania udokumentowanych przesłanek do umorzenia postępowania.
2. Przy obsłudze spraw w podsystemie Egapoltax dokonywać ich zamknięcia adekwatnie do udokumentowanego stanu faktycznego poprzez wybór odpowiedniego kodu sposobu zamknięcia sprawy, zgodnie z obowiązującymi zasadami i zaleceniami w tym zakresie.
3. Poddać analizie przyczyny wystąpienia nieprawidłowości i uchybień w zakresie objętym kontrolą i objąć osobistym nadzorem prawidłowość zamykania spraw w systemie Egapoltax oraz poprawność wprowadzanych danych.

O podjętych działaniach proszę powiadomić Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach w terminie 30 dni od daty otrzymania sprawozdania.

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 52 ust. 5 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej, kierownik kontrolowanej jednostki ma prawo w terminie 3 dni roboczych od otrzymania sprawozdania, przedstawić do niego stanowisko. Nie wstrzymuje to wykonania zaleceń pokontrolnych.

Stosownie do regulacji zawartej w § 75 zarządzenia nr 63/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli instytucjonalnych w urzędach podległych Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach, Kierownik jednostki kontrolowanej ma obowiązek, w terminie 9 miesięcy od daty otrzymania sprawozdania z kontroli, o którym mowa w § 66 poinformowania kierownika jednostki kontrolującej o efektach wdrożonych zaleceń pokontrolnych.

W zastępstwie Dyrektora
Izby Administracji Skarbowej w Katowicach
Z-ca Dyrektora
Mariusz Cupiał

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1. Pani Małgorzata Waluda
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Będzinie
(wyłącznie elektronicznie)
2. IAS IWW2 - aa.

